

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

Διευθυντής: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΡΟΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, αρ. 4, ΑΘΗΝΑ

Συντρομή χρονιάτικη: Για την Ελλάδα και την Κρήτη δρ. 10. Για το εξωτερικό φρ. χρ. 12 ¹/₂.—Για τις επαρχίες δεχόμαστε και τρίμηνες συντρομές (3 δρ. την τριμηνία).—Κανένας δε γράφεται συντρομητής ἂν δὲν προπληρώσει τὴ συντρομή του.

20 λεπτά τὸ φύλλο. — Τὰ περασμένα φύλλα πουλιούνται στὸ γραφεῖο μας διπλὴ τιμὴ.

Βρίσκεται στὴν Ἀθήνα σ' ὅλα τὰ κιάσκια, καὶ στὶς ἐπαρχίες σ' ὅλα τὰ Πραχτορεία τῶν Ἐφημερίδων.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

ΕΠΙΣΤΡΑΤΕΥΗ.—Η ΦΑΥΛΑΝΤΙΠΟΛΙΤΕΥΗ.—ΒΡΙΣΙΕΣ ΠΟΥ ΣΩΖΟΥΝ... —ΤΑΔΕ ΛΕΓΕΙ „ΠΑΤΡΙΣ”.
— ΚΑΙ... ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ!

Η ΑΝΤΙΠΟΛΙΤΕΥΗ κάλεσε κι ἄλλη ἡλικία στὰ δελτα. “Υστερ’ ἀπὸ τὸ Μιστριώτη, τὸ Σμολένσκη καὶ τὸν Κουμουντούρο, νά, κι ὁ πλωτάρχης Τσουκαλᾶς. Γενικὴ ἐπιστράτευση, σὰ νὰ λέμε. “Α δὲν πέσει τώρα ὁ Βενιζέλος, θὰ πῆ πὼς δὲν ἀξίζει κἀλλικο παρὰ ὁ Χαιρόπουλος καὶ πὼς πρέπει νὰ παραιτηθεῖ ὁ Πῶπ ἀπὸ τὴν ἐλπίδα νὰ γίνῃ μιὰ μέρα Ὑπουργὸς καὶ νὰ σώσῃ τὸ ἔθνος καὶ τὴν ἐφημερίδα του.

Ναυτικοὶ δὲν εἴμαστε, τί γίνεται στὰ παρασκήνια τοῦ ναυτικοῦ μας δὲν ξέρουμε, κ’ ἔτσι δὲν μπορούμε νὰ ποῦμε ἂν δίκαια ἢ ἀδίκαι ἔστειλε ὁ Πρωθυπουργὸς τὸν «ἡρωικὸν πλωτάρχην», καθὼς γράφει ὁ «Χρόνος», σὲ ἀνακριτικὸ συμβόλιο. Οὔτε πάλι Μαυρομιχαλικοί, — ὁ Θεὸς νὰ μᾶς φυλάξῃ! — εἴμαστε γιὰ νὰ βεβαιώσουμε μὲ τὴν ὑπογραφή μας πὼς ὁ κ. Τσουκαλᾶς ἀξίζει νάναι ναύαρχος τοῦ ἑλληνικοῦ στόλου, καθὼς τὸ βεβαίωσαν μὲ τὴν ὑπογραφή τους «εἰκοσιμισχιλίους» Μαυρομιχαλικοί.... ναυτογνώστες. Σὲ τέτια ζητήματα δὲν ἀνακατονόμαστε. Τὸ Ὑπουργεῖο γιὰ νὰ αποφασίσῃ κάτι, θὰ πῆ πὼς καὶ κάτι θὰ ξέρεῖ, κάτι παρακίνου ἀπὸ μᾶς κι ἀπὸ τοὺς «εἰκοσιμισχιλίους» ἐγαθοὺς ἀστούς ποὺ δὲν κοιτάζουν τὴ δουλειά τους παρὰ κάθονται καὶ χολοσκάνουνε μὲ ξένες ἔγνοιες.

ΕΝΑ ὅμως τὸ ξέρουμε καὶ τὸ βεβαιώνουμε. Πὼς ἂν ὑπάρχει φαυλάνθρωπος, καθὼς, μᾶς τὸ βεβαιώνουνε δὲ οἱ ἀξιόπιστοι κύριοι, ὁ Πῶπ κι ὁ Χαιρόπουλος, ὑπάρχει καὶ φαυλантиπολίτευση, ποὺ τὴ βλέπουμε πᾶ καὶ τὴ μολογάμε ὅλοι μας.

“Ἡ ὑπόθεσις τοῦ πλωτάρχου Τσουκαλᾶ, γράφει ὁ «Χρόνος» τῆς Τρίτης, καλῶς ἐννοηθεῖσα (!!) ἀπὸ τὴν κοινὴν γνώμην (!!) θάποτελέσῃ τὸν τάφον τοῦ τυχοδιώκτου, εἶναι δὲ βέβαιον ὅτι, ἐνῷ σήμερον δὲν εὐρίσκονται πέντε ἄνθρωποι νὰ καταπονήσουν ἕναν ἀθῶον, θὰ εὐρεθοῦν ἑκατοντάδες χιλιάδων, οἵτινες θὰ στήσουν τὴν ἀγχόνην διὰ τὸν πολιτικὸν ἐγκληματίαν τὸν μελετήσαντα τὴν ἐξόντωσιν τοῦ ἀτυχοῦς Ἑλληνισμοῦ.

Τυχοδιώκτης καὶ πολιτικὸς ἐγκληματίας εἶναι ὁ Βενιζέλος! Ὅρισμένα, θάνατι μεγάλος ἄθροπος ὁ τυχοδιώκτης αὐτὸς γιὰ νὰπολάψῃ τέτια τιμὴ νὰν τὸν βρίζῃ ὁ «Χρόνος».

ΝΑ, κι ἄλλος μεζὺς ὀρεχτικώτατος ἀπὸ τὸ «Χρόνος» τῆς Τετάρτης.

“Ἡ Ἀνόρθωσις ἔχει τόσον λερώσει τὰς χεῖράς της ἀπὸ τὰς ἀνορθωτικὰς ἀκαθαρσίας, ὥστε δὲν θάπουσρῇ τῆς ἐξουσίας εἰμὴ ὅταν τὴν ἀποδιώξῃ ταύτης τὸ ρόπαλον τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Τότε καὶ μόνον θὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν Ἀρχήν, μαζὶ δὲ μὲ αὐτὴν καὶ τὴν Ἑλλάδα, διότι θὰ παρουσιασθῇ ἀπειλητικὸς ὁ κίνδυνος, οὐχὶ ὁ πολιτικὸς, ἀλλ’ ὁ κίνδυνος τῆς ἐπεμβάσεως τῆς εἰσαγγελικῆς Ἀρχῆς εἰς τὰ ἄνομα καὶ πρωτάκουστα αἵσχη της.

Ἀκόμα χρόνος καλὰ καλὰ δὲν ἔκλεισε ποὺ ὁ Πῶπ κι ὁ Χαιρόπουλος γονατίζανε μπροστὰ στὸ Βενιζέλο καὶ τὸν πνίγανε στὸ λιβάδι καὶ τὸν ἔλεγαν Μεσία καὶ τοῦ σκουπίζανε μὲ τὰ μουστάκια τους τὴ σκόνῃ τῶν παπουτσιῶν του. Κι ὅσοι τὰ βλέπανε αὐτὰ καὶ τύχαινε νὰ ξέρουνε καλὰ τὰ ἐδῶ πρόσωπα καὶ πράγματα, δυσπιστοῦσανε στὸ Βενιζέλο καὶ τὸν φανταζόντουσαν ἀρχηγὸ κάπιας πολιτικῆς συμμορίας ποὺ θάρπαζε τὴν Ἀρχὴ καὶ θὰ μοιραζότανε τὰ πλιάτσικα. Φέτο ποὺ βρίζεται ἔτσι χοντρά κι ἀδιάντροπα ὁ Βενιζέλος ἀπὸ τοὺς περσινοὺς φίλους καὶ συντρόφους του, οἱ ἄνθρωποι δὲ δυσπιστοῦνε μὰ ἀρχινήσανε νὰ τὸν πιστεύουνε γιὰ τίμιο παλιτικό. Νά, τί κατάφερε ἡ φαυλантиπολίτευση—κ’ ἔχει χρόνος ὁ Βενιζέλος νὰ τὴν εὐγνωμομεῖ.

ΑΠΟ τὴν «Πατρίδα» τῆς Τετάρτης μαθαίνουμε καὶ τὰ τίμια ἐλατήρια ποὺ κινοῦνε τὴν περιφημὴ αὐτὴ ἀντιπολίτευση.

“...Ἐάν ἡ Ἀνόρθωσις θελήσῃ νὰ εἴπῃ τοὺς λόγους, δι’ οὓς τὴν ἐγκαταλείψατε, θὰ μάθῃ ὁ Ἕλληνας λαὸς ὅτι ὅλοι οἱ, οἱ ὅποιοι τὴν ὑβρίζετε καὶ τὴν συκοφαντεῖτε, πράττετε τοῦτο ἐκ λόγων καὶ ἀφορμῶν προσωπικῶν, ὅσον καὶ εὐτελῶν. Καί, διὰ νὰ σᾶς ρίψωμεν κατὰ πρόσωπον τὴν λάσπην, δυνάμεθα νὰ σᾶς ἀποδείξωμεν, ὅτι ἐγκαταλείψατε τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὴν Ἀνόρθωσιν διότι ἐζητήσατε βουλευτίαν, θέσεις, ρουσφέτια, χρήματα. Ναι, καὶ ΧΡΗΜΑΤΑ...”

Μὰ πρέπει νὰ μιλήσῃ ἡ Κυβέρνηση. Ἐχει χρόνος νὰ μιλήσῃ. Πρέπει νὰ τὰ πῇ, νὰ τὰ ξεσκεπάσῃ ὅλα, γιατί ὁ ἀγῶνας της, ὅχι ἀνορθωτικὸς, μὰ οὔτε κολοκυθένιος εἶναι, ὅσο δηλητηριάζεται μὲ τέτιον ἄτιμο καὶ δολοφονικὸ τρόπο ἡ Κοινὴ Γνώμη, ὅσο ὁ λαὸς δὲ μαθαίνει τί κομπᾶσια εἶναι αὐτοὶ ποὺ κόβονται τάχα νὰν τὸν φωτίσουνε, γιὰ νὰ κάνουν τίς δουλιές τους, γιὰ νὰ ἱκανοποιήσουν τὰ προσωπικὰ τους βρωμοπάθη.

Τὰ «ἐάν θελήσῃ» καὶ τὰ «δὲν κατέρχεται εἰς τόσον ταπεινὸν ἐπίπεδον», καίροῦς νὰ λείψουνε πιά. “Ο, τί ξέρεῖ νὰ

τά περ. Μονάχα έτσι θά σωθεί κι αυτή κι ο τόπος από την άχαλίνωτη δημοκρατία.

ΣΤΗ δίκη του Ήπειρου ο Μαυρομιχαλίκος λαός, μαζεμένος ὅξω από τὸ Ναυτοδικεῖο, χαιρετοῦσε τὸν πλωτάρχη Τσουνκαλά με τὸ «Νά μάς ζήσεις, ναύαρχε!» σὰν τὸν ἔβλεπε νὰ μπαίνει ἢ νὰ βγαίνει ἀπὸ τὸ δικαστήριον. Τώρα, ὁ ἴδιος ὁ Μαυρομιχαλίκος λαός, με τὸ φαιδρὸ δημοψήφισμα ποὺ δημοσιεύεται στὶς ἀντιβενιζελικὲς ἑφημερίδες, οὔτε πολὺ οὔτε λίγο, τονὲ χειροτονεῖ τὸν κ. πλωτάρχη καὶ πρωθυπουργό.

Τοῦ ἀξίζει, μὰ τὴν ἀλήθεια, νὰ γίνεῖ ναύαρχος, μὰ πὶο πολὺ τοῦ ἀξίζει νὰ γίνεῖ πρωθυπουργὸς γιὰ νὰ τονὲ βροῖσει κι αὐτόνε ὁ «Χρόνος» καὶ νὰ συγχαύουμε.

ΜΙΑ ΚΑΙΝΟΤΡΙΑ ΚΡΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗ «ΦΛΟΓΕΡΑ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΑ»,

Γραμμένη ἀπὸ τὸν κύριο «Louis Roussel, de l'École Française d'Athènes», φάνηκε στὴν «Graecia», σὸ γνωστὸ περιοδικὸ ποὺ ἐκδίδεται σὸ Παρίσι καὶ δημοσιεύει κατὰ προτίμηση ἔργα προωρισμένα νὰ γνωρίσουν τοὺς ξένους με τὴ νέα ἑλληνικὴ ψυχὴ, μὰ καλοσυνεϊδῆτη καὶ φωτεινὴ κριτικὴ τοῦ τελευταίου ἔργου τοῦ Παλαμά. Στὸ ἴδιο φύλλο δημοσιεύεται καὶ μετάφραση πολὺ πιτυχημένη τοῦ Πρόλογου τῆς «Φλογέρας τοῦ Βασιλιά» ἀπὸ τὸν κ. Pierre Baudry. Τοῦ ἄρθρου, σχεδὸν ὁλόκληρου, τοῦ κ. Roussel, δίνουμε παρακάτω τὴ μετάφραση:

«Ὁ κ. Παλαμᾶς ἔδωκε σὸ φῶς τῇ «Φλογέρα τοῦ Βασιλιά», τόμο στίχων ἀναγγελμένων ἀπὸ πολὺν καιρὸ καὶ σὲ ρωμαϊκὴ γλῶσσα γραμμένων· τὸ ὥραϊο τοῦτο ποίημα δὲν προξένησε παρὰ μὴν ἀδύνατη ἐντύπωση στὸν ἑλληνικὸ κόσμον. «Κι ἀλήθεια» γιὰ νὰ τὸ κρίνῃ κανεὶς σύμφωνα με τὴν ἀξία του θᾶπρεπε νὰ τὸ διαβάσῃ καὶ νὰ τὸ καταλάβῃ. Μὰ ὁ Παλαμᾶς εἶναι δυσκολονόητος, λεπτοστοχάστος καὶ βαθύς. Τὸ διάβασμα τῶν ἔργων του δὲν εἶναι διασκέδαση γιὰ παιδιὰ· χρειάζεται προσοχὴ γιὰ νὰ τὰ χαρῇ κανεὶς σωστά. Νά, γιατί ἡ «Φλογέρα τοῦ Βασιλιά» δὲν εἶχε τὴν ἐπιτυχίαν ποὺ τῆς ἀξίζει. Κι ὅμως τῆς ἀξίζει μιὰ πολὺ μεγάλη ἐπιτυχία.

«Ὅ, τι κάνει ὁμορφὸ τὸ ποίημα τοῦτο εἶναι τὸ ἐπικὸ μεγαλεῖο του μαζί μ' ἓνα βαθὺ καὶ συναρπαστικὸ, φιλοσοφικὸ, λαχταρισμὸν λυρισμό. Ὁ λυρισμὸς ὁ ὀξύς, ἡ ἐπικὴ λαμπράδα, εἶναι τὰ οὐσιαστικὰ γνωρίσματα τῆς φλέδας τοῦ Παλαμά. Ἐκεῖ ποὺ τοῦτα φανερώνονται πὶο καλὰ εἶναι καὶ ὁ Παλαμᾶς ὁ καλλίτερος.

Οἱ δώδεκα λόγοι τῆς «Φλογέρας τοῦ Βασιλιά» ἔρχονται ὑστερ' ἀπὸ εἰσαγωγὴ διπλή. Πρῶτα ἓνας

πρόλογος με λίγους θαυμαστοὺς στίχους. Προτοῦ νὰ κάμῃ νὰ μιλήσῃ τὸ Βασίλειον τὸ Βουλγαροχτόνον, ὁ Παλαμᾶς μάς δείχνει πῶς ἔγινε τὸ βιβλίο του· ταιριάζει, μέσα στὴ γενικὴ κακομοιριά, ὅταν εἶναι σβυσμένες «ἄλλες οἱ φωτιὲς οἱ πλάστρες», νάκουστῇ τὸ «τραγοῦδι τῶν ἡρώων».

Ἐπειτα μάς παρουσιάζει τὸν ἰδρυτὴ τῆς μακεδονικῆς δυναστείας, τὸ μελλόμενον Βασίλειον Α, τῇ στιγμῇ ποὺ περνώντας με τοὺς συμπατριῶτες του μπροστὰ ἀπὸ τὸν Κρούταγο, τὸν Τσάρο τῆς Βουλγαρίας, εἰς στέκει νὰ τὸν προσκυνήσῃ....»

Προχωρώντας· ἔπειτα στὴν κριτικὴ ἐξήγησιν τοῦ ἔργου ὁ κ. Roussel δίνει σύντομην ἀνάλυσιν τοῦ πρώτου Λόγου, ξεχωρίζοντας μέσα σὲ κείμενον «τὴν περιγραφήν τῆς Πόλης, ἀστραφτερῇ, σύντομην, καὶ τὴν περιγραφήν τοῦ σκελετοῦ, τρομαχτικὰ ζωγραφικῇ». Κ' ἐξακολουθεῖ:

«Στὸ ἐξῆς ἡ Φλογέρα εἶναι ποὺ μιλεῖ ὡς τὸ τέλος τοῦ προτελευταίου Λόγου. Πρῶτα μάς πᾶει στὰ Πριγγιπωνήσια. Σ' ἐν' ἀπὸ αὐτά, στὴν *Πρώτη*, ἔζησ' ἐξόριστ' ἡ Θεοφανώ, ἡ μητέρα τοῦ Βουλγαροχτόνου. Ὁ Παλαμᾶς ἀδράχνει τὴν εὐκαιρίαν γιὰ νὰ μάς φέρῃ μπρὸς στὰ μάτια μας τὰ νησιά με τίς φυσικὰς ὁμορφίαις τους, καὶ ἀναστημένη τῇ Θεοφανώ. Ἡ περιγραφή ποὺ κάνει τῶν ἐννιά νησιῶν με τὸ μαγευτικὸ καὶ ἀποκαρτωτικὸ κλίμα τους, με τὰ τρομερὰ δράματα ποὺ ξετυλιχτήκανε στὰ χώματά τους, με τίς ἱστορίας ποὺ ξαναμιλιέονται μέσα στὶς γαληνὰς βραδιὰς, εἶναι μεγαλόπρεπην καὶ συγκινητικὴν, σωστὴ καὶ ρομαντικὴ.... Ἀπὸ τὴν παθητικὴν ἱστορίαν αὐτὴν ποὺ ξετυλίγεται σὰ μυθιστόρημα ὁ Παλαμᾶς ἐξαιρετικὰ ὠφελήθηκε. Ἐκαμε τῇ Θεοφανώ—ταιριαστὰ με τὰ παραδομένα τῆς ἱστορικῆς—μὴν ἐρωτοχτυπημένην, ἀποκλειστικὰ. Ὁ ποιητὴς φέρνει τὸ Ρωμανὸ καὶ μιλεῖ. Ὁ Ρωμανὸς διηγίεται πῶς τὴν ἀγάπησε· πῶς, γιὰ νὰ τῆς ἀρέσῃ, ἔκλεισε σὸ μοναστήρι τῇ μητέρᾳ του καὶ τίς πέντε τοῦ ἀδερφός. Ἀφίνει νὰ ἐννοηθῇ πῶς ἐκείνη τὸν ἔφαγε. Δὲν τῆς κάνει κανένα παράπονον γιὰ τοῦτο. Ἡ Θεοφανώ ἀποκρίνεται μ' ἓνα φλογερὸ ἐγκώμιον τοῦ Φωκά. Περιγράφει μ' ἐνθουσιασμὸν τὸν ἥρωα γερασμένο πιά, ἀσκημο, μὰ γερό, ἀσκητικὸ κ' ἐρωτεμένο, ποὺ τὸν ἔκαμε θῦμα τῆς, καὶ ποὺ τὸν κράζει τέλος φρενιασμένη, σὲ στίχους ἀξιοθάμαστα παθητικούς. Μιλά κι ὁ Φωκάς· ἀντιθέτει τὴν κλίσην τοῦ στὴ μοναστικὴν ζωὴν πρὸς τὴν ἀγάπην τῆς Θεοφανώς ποὺ τὸν ἔδεσε... Μὰ ἡ Θεοφανώ δὲν τὸν ἀκούει πιά· τὸ νέο τῆς ἐραστῆς, τὸν Τσιμισκὴ στοχάζεται. Μονάχα ἐκεῖνον ἀληθινὰ λάτρεψε· τὸν πρρασταίνει ξανθό, νέο, με ψυχὴν Ἀη Γιώργην καὶ Ἀκρίτα. Ἐχει γιὰ κείμενον στίχους γεμάτους ἀπὸ βλαστήμιαν ὅλην φλόγα, σὰν